

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne pete vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Upravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Nemškutarski ustavaki

so torej zopet svojo zastavo razvili in trobijo in vabijo slovenski narod, naj ide za njimi, naj voli pri volitvah nemškutarje, slepa orodja denašnje vlade, kakor smo jih zadnjič nabrojili. A kakor povsod okolo vidimo, narod ostaje miren, ljudstvo neče in se ne zmeni za ta vabila. In ker sta ustavoverstvo in nemškutarstvo od nekdanjega ljudstva smatrala kot čredo, katera se v strahu in pokorščini obdrži z ovsom in bičem, — pričakovati je, da ker za ustavovernim ovsom ljudstvo neče iti, da bode ustavaška vlada poskušala z bičem, to je terorizmom pri volitvah na kmetih in v mestih.

Posebno zdaj pri volitvah ne smemo pozabiti, kaka je volilna reforma, s katero zdaj ustavoverci ljudstvo vabijo, enfatično bahaje: zdaj prvič boste naravnost v državni zbor volili. A ko se je nova volilna postava delala, tačas nij od ustavakov nihče hotel slišati pritožeb, kako se postava tako krivično dela, a samo 1 nemški goldinar davka toliko zaleže kot 50 slovanskih, en gold. velikega posestva toliko kot 50 kmetskih. Te krivice so ustavoverci potrdili in zdaj pri volitvah imajo tako predrzno čelo, da z vabili pred kmete stopajo?

Ustavoverci in nemškutarji so pri vseh postavodajah solnce in senco nepravilno razdeljevali. Vselej so le na to gledali, kako se koristi nemški ustavoverni stranki, nikdar jim nij bilo edino merilo: prava liberalnost, katera pravico meri z enako mero vsem državljanom in narodom. To bodo naši volilci pred očmi imeli in se odvrčali od onih kandidatov, kateri se silijo v imenu nemškutarskega ustavoverstva, ali katere je

vlada na svoj hrbet vzela in jih ponuja po deželi našim ljudem.

Da kakor z vabilom, tudi se strahovanjem vlada svojega namena ne doseže — v to pomagaj oni junaški odporni duh, ki je našim slovanskim pradedom dajal divno naravno moč, da so tisoč let svojo slovansko narodnost ohranili kljub vsem germanizatornim naporom. Kakor se dozda nijsmo le hlabro ubranili, temuč smo rastli v duševni in materijalni moči, kakor smo tako rekoč iz nič in skoro čez noč postali stranka, katere se vse nemško ustavaštvo boji, — tako bode tudi končna zmaga naša, ako vztrajamo, ako se nikjer ne udamo.

Udati se pa nečemo. Tem menj, ker vemo, da je v Avstriji vse le od denes do jutri, kakor je zdaj. Ustavoverna nemškova vlada se ne more dolgo držati. Drže jo preslabe podpore: možje denarnega „krah“a, možje unesrečene dunajske razstave, na borski obogateli Giskri in birokrati, ki bodo jutri baš tako odločni federalisti, kakor so denes ustavaki — ako pride drug minister in jim to ukaže. Večina narodov je v Avstriji proti sistemu ustavoverstva in ta resnica mora prodreti, ob tem se bode gotovo cela zdanja sistema ubila, in zdanja vlada se bo morala bolji umakniti.

Razen tega, da vsi glasovi priznavajo, da so te direktne volitve zadnji poskušaj, na ustavoverski podlagi Avstrijo urediti; razen tega, da nij bilo v vrstah nemškutarstva in vladnega ustavoverstva še nikoli toliko kislih obrazov, apatije in obupnosti (kar je za nas vse dobro) — tudi vnanje razmere bodo Avstrijo prisilile, drugo notranjo politiko začeti. Že samo Lamarmorova brošura mora pokazati vso prusko lumparijo — in kakor

brž bodo naši višji krogi prosti prusko-nemškega „prijateljstva“, potem bomo imeli naenkrat tudi znotraj res avstrijsko, ne ustavoversko-prusačko vlado.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. septembra.

„Sonn- und Montags-Zeitung“ piše glede *direktnih volitev*, da je vlada, če prav ne rada, vendar morala razpisati volitve, ker bi vsako odlaganje položaj za ministerijelno stranko shujšalo. Sicer pa prve direktne volitve za državni zbor nemajo one imenitnosti, katere jim pripisava centralistična svojati, kajti prava volilna svoboda bode omejena, tedaj državni zbor nikakor ne bode izraz mnenja narodov. Zato bode avtoriteta tega zbora le mala.

V *Českých* listih se razmatra vprašanje, ali aktivna ali pasivna politika nasproti deželnemu in državnemu zboru. Tudi več brošur se je izdalo. V Gregrovi tiskarni se je tiskala brošura, katera zahteva vstop v deželni zbor, o državnem pa molči. Pisatelj odvrča ugovor, da bi se zdaj to vprašanje v miru pustilo z dokazom, da se ne sme vstvarjati neka politična nezmotljivost, ko se branimo proti cerkveni nezmotljivosti. Nedostojno je za češki narod, da bi samo 12 mož (klub deklarantov) smel zanj misliti in sklepati. V drugi brošuri se ostro graja zveza narodne stranke s fevdalno-klerikalno, katera hoče narod imeti samo za sredstvo pri svojih reakcionarnih nakanah.

Češki „Pokrok“ govori o ruskem mnenju glede potovanja italijanskega kralja v Beč, ter konstatira, da je Italiji, Rusiji in Avstriji — ultramontanizem ravno tako nevaren, kot pretiran radikalizem.

Italijanski volilni odbor v *Trstu* je že razglasil oklice za volitve, v katerem pravi, da se smejo voliti za poslance samo taki možje, kateri bodo delali v duhu časa za

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Četrty del.

XII.

(45. nadaljevanje.)

Vi ste tako prijazni, gospa, da mi pri-poznavate talent; toda o mojej modrosti ste vedno dvomili.

Jaz ne vem, kaj boste v kratkem o njej mislili; na to, kar vam bom povedal, sem bolj ponosen, nego na najboljšo svojo sliko.

Gospod d' Arci je bil cel večer v mojej sobi. Bil je podučen o vsem, in zagotavljam vas, da se mu noge nijso dotikale tal. — Hvalo bogu, strahu se nam nij bati, mi reče.

Tedaj je res, da hudobnež stori časi delo, ki ga prevari.

Istina, gospica Holdenis je bolj dopadljiva, nego sem mislil: nehote je združila, kar je bila hotela razdreti za zmiraj. Kako, da nij vedela, da ljubosumnost živi dalje, nego ljubezen, in da jo v nekaterih slučajih zopet vzbudi? Le mislite si človeka, ki mu blago nij čisto nič mar; ako pa začnete vpiti tat! tat!, bode imel takoj roko pri žepu.

— Pri tej stvari je še več, odgovorim jaz, gospod Mauserre se je prepričal, da se človek svojim spominom ne odtegne tako lahko. Uže mislimo, da so mrtvi; mahoma pa pridejo — ne ve se odkod, ter nas zgrabijo za goltanec. Najboljše je, da se človek ne razpre z njimi.

— To je možno, odgovori on; a nam se je še po sreči izteklo.

Ah! ti rokavnica ti! — Pa si je počel zagrizen roke meti.

Proti polnoči me zapusti. Vse to, kar se je v zadnjih štiri in dvajsetih urah zgodilo z menoj, me je tako zbegalo, da mi nij bilo moči spati; sklenem tedaj, da se ne bom vlegel na postelj. Hodil sem po sobi sem ter tja, in sklenil sem, da bodem to nadaljeval do jutra. Želel sem z vrha svojega stolpa gledati Metin odhod; mislil sem, da bom lagljeje dihal, ako bom svojim očesom izpred velike ostrožnice videl oditi kočijo, ki bo vzela soboj sovražnico mojega pokoja. A še je bil čas do odhoda; vzamem si „notes“ ter začnem čitati zgodovino svojega življenja; a komaj eno poglavje sem dokončal; nij se mi uže več ljubilo listov obračati.

Hodil sem tedaj sem ter tja, hotoč misliti na Boabdilov plašč, ali na teorijo komplementarnih barv; a vse drugo mi je bro-dilo po možjanih. Pa sem se naslonil na okno. Ogledaval sem visoka drevesa, moleča svoje vrhunce proti zvezdatemu nebu, vrsto zmešanih streh in dva vetrokaznika, ki sta

liberalna načela, in ki bodo varovali italijansko narodnost in avtonomijo tržaškega mesta, a spoštovali tudi vsak drugi jezik in narodnost.

Za **hrvatskega** bana je imenovan Mažuranič. Tako izve magjarsko-vladni „Pester Lloyd“.

Vizitanje družine.

„**Ruski Mir**“ in „Moskovskija Vedomosti“ terjata od ruske vlade, naj natanko pregleda spomenico kristijanov, ki so iz Bosnije ubežali. Vlada biva še vedno v svojej pasiviteti.

Francoski listi pišo, da se je Thiersu iz Bogneres-de-Bigorre poslala adresa, na kateri je podpisanih 400 oseb tega kraja. Thiers se imenuje v njej osvoboditelj francoske zemlje. Menenje v teh krajih je strašno protichambordovsko. To se je pokazalo pri neki slovesnosti. Ko je začel govoriti Chambordovec Franclien, in imenoval Thiersa hudobnega duha Francije, zavpili so vsi kmetje, kakor eden mož: „Potolcimo Francliea!“ — V Bordeauxu napravijo Thiersu umetno delo zato, da je oprostil Francosko.

Spanjski kortesi so potrdili postavni načrt, ki predsedniku izvrševalne sile prepušča največje oblasti, a zavrgli so s 54 proti 39 glasom zahtevanje leveice, ki je terjala, naj se obsodbe na smrt predlože kortesom. — Santa Pau je prišel v Tolozo; pripravlja se, da zedinjen z Lomo napade Karliste. — Govori se, da mislijo kortesi svoje seje kmalu nehati.

Italijanske novine „Agenzia Stefani“ zagotavljajo, da tikoma pastirskega lista italijanska vlada nij terjala od francoske nikakih diplomatskih pojasnil, pa jih francoska tudi nij podala.

Švicarski zavezni svet namerava pregledanje društvenega zakonika. Počenjanje mednarodnih anarhistov ga je do tega natopilo.

Turška vlada bode izvolila, kakor se zagotavlja, Ham di - Pašo za ministra prava, in Sadik-Pašo za finančnega ministra.

Dopisi.

Iz Dolenskega [Izv. dop.] (A vendar jih ne vlovijo!) Ker so se tudi Slovenci, čeravno sloveči kot dobri katoličani, zlasti na deželi po navadi od nekdanj za pridige premalo menili (in se ve pa, zakaj prav za prav — saj to je sicer povedal celo tudi bivši časnik „Slovenec“, v katerem je nekdo po vsej pravici trdil, da le kratke, a lepe in krepke pridige se ljudstvu dopadajo), je duhovščina iskala, in pa

škripala zaradi vetra; — zdelo se mi je, da ta dva vetrokaznika, ta drevesa, te strehe občute veliko ginenje, katerega bi se rade kmalu iznebile, in da ima grad ostrmeli obraz kurnika, v kateri je zašla lasica.

Kmalu zaslišim praskati ob vrata; poslušam. Potrka se; jaz zakričim: — Kdo je? Duri se odpro in prikaže se mi Meta Holdenis, oblečena v svojo sivo opravo in prsno zaveso iz tula, na katerej je običajno visel karneolast križec. To je bila njena jutranja toaleta; a zdelo se mi je, da je zavesa, ki jo je božala po licih, nova, da jo je ravnokar nalašč vzela iz kartona, da bi meni delala čast. Zdela se mi je Meta skozi in skozi čisto nova, kakor bi je še ne bil nikdar videl. Mokri pogled se ji je svetil čudovite sladkosti; oči, ki so jokale mnogo, so se ravnoko raztegnile zaradi trpljenja. Čelo ji je plulo v luči; človek bi dejal, da je kerubin tuže ali kesa zlil na-nje kupo nebeške rose. Lepota je vedno sama sebi podobna. Nijena stvar se ne ponavlja brez

po svoji misli tudi našla nek pomoček v tej zadevi, da ljudstvo sili poslušati pridige. Videvša namreč, da tisto sv. maš rado ne zamenarja, je ona vpeljala s časom navado, da je pridiga le med sv. mašo, zato, da so ljudje tako nekakem vlovljeni, to je, prisiljeni (!), ostati v cerkvi tudi ob pridigi, in jo tedaj poslušati. A ljudje (sicer le moški, se ve) so zastran tega bolj zvitni, kakor je duhovščina, ta ravna po svojem, in ljudstvo tudi po svojem! Brž ko se začne pridiga, pobegne večina prišedših k sv. maši, in se vrne še le po nje izvršitvi. Tega sem se popolnem prepričal pred nekimi dnevi tudi na T . . . vem, kder sem našel, da mnogo moških je ob pridigi okolo cerkve stalo in se pogovarjalo. „Taka je navada!“ so mi zavrnilo, ko sem prašal po uzroku te prikazni. Naj bodo pridige, kakoršne bi morale biti, in pa posebno manj puhle, pa bo šlo drugače, tudi brez takega „nerazumnega lovljenja“, sem si potem mislil.

Iz Šmarja pri Celji 12. sept. [Izv. dop.] Šolska svečanost se je včeraj tako slovesno in sijajno vršila, da so bili šolska mladina, učitelji, starši otrok in drugi navzočni popolnem zadovoljni. Dopoldne so bile v šoli v vseh treh razredih poskušnje, takoj popoldne pa je šla šolska mladina na čelu z godbo, tribrojnimi zastavami med streljanjem z možnarji, spremljena od visoko brojne množice ljudstva raznih stanov na četrt ure od trga na vzvišenem prostoru ležeči travnik, kjer se jej je postreglo z raznimi mizlimi jedmi, kruhom in nekoliko z vinom, potem pa so se vrstili govori, deklamacije, petje, telovadbe in igre v zadovoljnost mladine same in njenih učiteljev, kakor v zabavo in občudovanje navzočnega ljudstva. Lepo, prijazno, stanovitno, solučno vreme je pripomoglo do vrhunca splošne zadovoljnosti s to svečanostjo, katere ne bodo navzočni pozabili nikdar, kajti bila je v pravem imenu ljudsko razveseljevanje. Komur je znano, da je naš trg še le pred kratkim v vrsto trgov stopil in se še le zadnji čas širi, bo vedel prav ceniti žrtovanje naših tržanov in tržank, ako poročevalec še to pové, da je dotičnemu odboru za šolsko svečanost došlo darov v gotovem denarji nad 100 gld., vseh tega so pa naše vrle gospice, še posebej poslale v veliki množini jedi, naj

prenehe, nego po postavah, ki imajo karakter; to so čevlji za iznenado.

Gospa, umetelnik tudi pozna jezo, nevoljo, zaničevanje; a vest mu je čestokrat na razpolaganje. On meni, kakor Brindoisson, da je oblika velika stvar, in on odpušča zločinom, katere spremljajo lepi lučini vpljivi. Prva misel mi je bila, da sem vzel svinčnik, ter rekel čudnej osobi, ki me je obiskala po noči: — Ostanite tam, na pragu, držite se po konci in ne genite se, dokler vas ne narisam. — A urno spremenim misel: akopram se mi je videla čisto nova, vzbude se mi ipak spomini ter jo pozdravijo, klicaje jo po imenu. Izpoznal sem instinktno labno in gibko postavo, ki sem si jo bil stiskal v roke, dve roci, ki ste se mi bili položili na oči, usta, koja so stali poljubi ravno toliko kakor obljube.

Jaz obrnem glavo, da se mi je videlo, kakor da bi hotel reči: — Odlazite mi prej ko morete! — Ona odskoči; potem se osrči,

večji del kolače, potice, sladkarije itd. Izvršitev cele veselice je bila izvrstna. Končno se je vrnila cela množica nazaj in se je po slovesnem govoru razšla. —

Pri veselici je bilo navzočnega ljudstva raznih stanov mnogo; počastili so nas pa tudi odlični gostje iz raznih krajev.

Iz kozjanskega okraja na slovenskem Štajerskem 11. sept. [Izv. dop.] Da slovenski svet izve, v kakem za narod slovenski žalostnem stanju je prebivalstvo v kozjanskem okraju, hočem razmere nekoliko razjasniti. V Kozjem je že več let za kontrolorja neki „Germane“ Hribar, kateri nijedne besedice slovenski ali ne zna, ali pa znati neče, in kateri si prizadeva ljudstvu za voditelja vrniti se, ljudstvo na svojo stran spraviti, samo, da bi si pri njem zaupanje pridobil in ga potem ložje v svoj dobiček rabil. Tako se mu je posrečilo, da ga je pred 3 leti nevedno ljudstvo za načelnika okrajnega zastopa izvolilo, v katerih treh letih si je ta možiček svojo možnjo dobro zrediti znal, kar se iz sledečega lahko razvidi: Kot načelnik okrajnega zastopa ima g. Hribar za izdrževanje okrajne ceste in tako tudi za popravke mostov in prepustov skrbeti, kar ta gospod točno izpolnjuje, ker ima za svoj trud vrlo lep dobiček. Po drugih krajih, in mislim da tudi pri nas postava zahteva, da se mora za vsak popravek ali novo stavljenje kakovega koli cestnega objekta od strokovnjaka (inženerja) proračun ali pa najmanj od zvedenih mož procena izvesti, in potem se ima na temelji fiškalne cene javna licitacija razpisati. Ali g. Hribar bi pri takem postopanju premalo ali nič dobička neimel, za to neče niti inženerskega proračuna niti omenjene procene, še manj pa javne dražbe, ampak sam s kakim podvzetnikom, kateri v njegov nemčurski rog trobi, akordira in po takem nepravilnem postopanju mora ljudstvo za izdrževanje ceste veliko preveliko plačati in se tudi vsak dan dotične pritožbe med kmeti čujejo. Po vsaki sednici okrajnega zastopa daje g. Hribar iz „svojega žepa“ velikanske pojedinke samo da bi posamezni za njega še za naprej agitirali in tako še dalje mačka pri špehu pustili, kar pa upam da se boče enkrat zmotil, ker ljudstvo mora sprevideti, kdo z njim pošteno misli, domač človek, ali pa kak nemškutarski pripotnik in sovražnik

stopi v sobo, ter zapre duri. Sama sva bila, jaz pa ona! Grajska ura je udarila dve.

— Kaj mi hočete? zavpijem jej robato. Ali ne vidite, da vas me je groza?

Ona pade na stol, položi komolca na mizo, pa začne zalita s solzami in radodarna s pridevniki, s kojimi me je ravnoko obsipala, nekaj, kar se običajno imenuje izpoved, to je besednat razgovor, poln nesoglasja in protirekov, iz katerih sem komaj razločil resnico od lèži. Karkoli je rekla, verjela si je; to nij bila potuhnena duša, nego spridena vest; ker je šla rano v gimnastično šolo sofistike, pridobila si je tako ročnost, da je pregovorila vse, kar se ji je zdelo. Gimnastika je dobra reč, gospa; a rabiti jo je treba diskretno. Ne trpite, dabi se učili vaši otroci ude zvijati si, niti na glavi stati; a tudi tega ne dovolite, da bi se jim vest tanjšala. Poprej tepee, nego komedijant! ako bodem kedaj oče, bo to moja maksima.

Meta se začne tožiti, govoreča o sebi

slovenstva? — Vsakako se mi pa čudno zdi, da ima kontrolor v Kozjem toliko časa da celi dan okolo lajna, ko po drugih krajih porezniki in kontrolorji noč in dan v uradih sede. Dokler bomo imeli take sovražnike slovenske narodnosti za načelnike okrajnih zastopov, nij upanja o zboljšani narodne stvari. Sreče me boli, kadar v čisto slovenskih krajih, kakor so v kozjanskem, za cesto svarilnice zagledam, na katerih je narisana coklja, pod cokljo pa stoji zapisano: oder 2 fl. Strafe. — Če se pa v kaki trg našega okraja pride, zapazijo se na oglih druge svarilnice s sledečim napisom: „Hier ist das Knallen mit der Peitsche bei Strafe verboten.“ — Ali nij to očitno zasmehovanje slovenskega vozarja, kateri niti besedice nemški ne razume? Nij to zametovanje slovenskega jezika sploh? Zatorej dragi možje kozjanskega okraja, kateri še niste čisto izgubili ljubezni do svojega milega materinega jezika, glejte in delajte na to, da bodo prihodnjič v okrajni zastop možje izvoljeni, kateri vas in vaš jezik srčno ljubijo, kateri vaše težave in želje zastopati hočejo, nasproti se pa ogibajte tistih nemčurjev in nemčurskih kontrolorjev, ki globoko v vaše žepe segajo.

Iz Tržaške okolice početkom septembra. [Izv. dop.] Odkar je končana nepotrebna, v denarnem obziru posebno škodljiva organizacija tržaške okolice, se je bralo večkrat v časopisih o novopostavljenih komisarijih, policaj-županib, srenjskih in gozdnih čuvajih, ki so vsi od magistrata dobro plačani, tedaj kupljeni, da delajo, kar hoče in zapove naš toliko liberalno se usteči magistrat. V poštovanem vašem listu sta bila zbog svojega postopanja ter osebnih zaslug omenjena komisarja: odpadnik Ferluga in slovenozerec Lukša. Tretji komisar, lahon „per excellentiam“, znamenit zavoljo svojega občevanja in službene natančnosti, je Just Maiti, žlahtnik iz sela (nobile di sela). Rodil se je v Proseku, čisto italijanskem mestu (sic!) tržaške okolice, kjer je hodil ko dete v domačo ljudsko „slovensko“ učilnico, potem prehodil nekatere latinske šole v Gorici, ter obesivši šole na kol, se po Trstu brezposleno klatil, bil v poslednjem času črnolizec in prepisovalec pri mestnem magistratu, s čem si je nabral vsakovrstnega znanja in zaslužnja, ko se je trebalo, biti imenovan komisarjem.

kolikor mogoče trdo, risaje svoje obnašanje z najmenj usmiljenimi besedami. Deje mi potem, da ji je prišel gospod Mauserre naznanit svoj odhod, da jo je užalilo, da jo tako lahko zapušča, da se ji je njena koketerija (rabila je to besedo) uprla, da je takoj mislila na strašno porabljenje rudečega papirja, da jo je ta misel iz početka pretresla, da pa se ji je pozneje priljubila tako, da jo je objela slepo in nepremagljivo strastjo. Primerjala je fatalno siljenje, ki se mu je udala, nekeji biri halucinacij in strahom namešanim potezanjem, katero učinja brezumno na onega, ki mu stoji na robu; končno reče, da je to preskušnja, ki ji jo je bog poslal, da jo poniža, a da jo s tem nauči božjo krepost kesa, ki ji je bil dozdej nepoznat.

Tako je govorila. Ponavljam vam, to je bila sleparska vest, trak čez oči; oble so se trkljale, skakale, se križale v zraku. Toni Flamerin bi bil ploskal, ko bi ne bil užaljen.

(Dalje prih.)

Svojo vlado v Bazovici nastopivši, je kazal kratkoumni slavohlepni, mnogim človeškim slabostim podvrženi, oholi in slaboželjni plemič odmah neko nadvladanje in zapovedal podložnim slepo pokornost. Po prejetih inštrukcijah je opazoval in voharil vsestranski, se hotel v tuji delokrog mešati, kar mu je mnogo neprijetnostij uzrokovalo. Zapovedal je že od samega sebe izvoljenim in od mestnega starašinstva potrjenim vaškim načelnikom, (Capovilla) da imajo biti le njemu podložni, da morajo vsak ponedeljek jutro ob 8 uri (primeri se pak tudi, da ga nij doma, a potlej?) na „Raport“ dohajati ter naznanjati, kaj se v vsaki vasi sploh godi, kaj delajo posebno okrajni zdravnik in učitelji ter tudi duhovni. To ljudstvo zelo vznemiruje, zato omenjene načelnike kot ogleduhe z glavarjem vred grdo gleda in tudi črti, in kaj bi ne, vsaki zna, da najbolj nedolžna beseda, vsako še tako priprosto delo in celo misli (ali istinite ali lažnjive, nič zato), grede s posebnim vlakom v magistratovo poslopje, zato žalostni nasledki mrmljanje, nemir in nevolja do predpostavljene, da more priti, ako gre takim nepostavnim korakom naprej, i do vstaje. Če Maiti od koga svojih bolj inteligentnih podložnikov ne zna nič stalnega, pak mu želi škoditi, ga denuncira kot „panslavista“ pri svojih mogočnih italijanskih pokrivateljih; med temi figurira na prvem mestu magistratni prisednik Bratič (pure sangue italiano), v katerega pisarni je Maiti, da sam sebe priporoči, in da dve osobi bolj počrni, ustil se: „ako tako napredujemo, v enem letu bode vsa okolica slovenska“ (sic!), da on kakor Tržačan (od kedaj?) in magistratov uradnik mora na to gledati, da se ne sloveni, nego italijansko ostane (držite smeh) in da mora vsakega ovaditi, ki se ne zлага z njegovimi italijanskimi mislimi.“ Pri magistratu dakle je Maiti ponižen sluga, toži, ovađuje, črni in ponižuje druge, da sam sebe povikša; a do katerega časa vse to?? dokler se njegova nasprotna črna stran ne odkrije. Po zakonu stareštva je komisarjem ostro prepovedano, za svoja uradna dela od podložnih najmanjšo odškodnino terjati, vendar Maiti na to ne gleda, nego se ponaša kakor neodgovoren paša, in se pusti za nekatera dela plačati. Dogodjaj v tem je bil o dveh srenjskih plesih v Longeri in Bazovici. Longerani bi bili 15. junija radi plesali, ali niso mogli plesodopusta od magistrata dobiti. Došli so trije mladenčiči iz rečene vasi na Bazovico, prosili Maitija, ako bi se hotel potruditi in v Trstu dovoljenje izprositi, kar privoli proti temu, da se mu dá voz in natura in obed v Trstu. Voz pride, gre se v Trst, ali ker se z vsem moledovanjem pri Bratiču ne dobi dopusta, mora Maiti, zapuščen od omenjenih Longercev, obedovati na svoj žep in se pešice povratiti na svojo kočo. — Bazovci so plesali 3. avgusta po postavnem dovoljenju magistratovem. Radovati se tudi 4. avgusta in plesati, gresta plesoglarvarja h komisarju (tako ga ljudstvo imenuje) prosita za dovoljenje, nijsta vslišana, dobita pak od njega migljaj, da naj gresta v Trst, in akopram pri magistratu nijsta zadovoljena, najdeta vendar glasbo, pripeljeta jo na Bazovico, moledvata zopet Maitija, obljubita obedino, glej! — vslišana sta, pleše se, ko med plesom lačni in žejni plemič v krčmi, v kateri se je plesalo, povzije na kruhu, mesu in vinu 3 goldinarje, katere

pa platita zanj plesoglarvarja gostilničarju. Maiti je tudi hud slavofag, a ne spokorjen in skesan lahon, ker ne sbrani slovenskih dopisov v svoji pisarni, nego jih sprejme, razpečati, bere, zapečati ter pod závitkom natrag pošlje pristavkom: „da dopis officiozni spodobnosti nasprotuje,“ in to zakaj? ker je pisan slovenski in se po njegovi misli ne vjema z magistratovim občanskim jezikom, ki je le italijanski. Fante zvečer ne pusti pevati, ker slovenski prepevajo, da bi pak italijanski se spakovali, zastavim glavo, ne bi rekel ne bel ne mel. Takim svojim ponašanjem je Maiti tukaj nemogoč postal, je povse osamljen, lazi vrtoglavo okolo, dokler si bode svoje že zdolviseče peruti kakor ponočni metulj v večerni luči opalil in zgorel.

Domače stvari.

— (Preširnov album), ki ga izda slovensko pisateljsko društvo, se že stavi v narodni tiskarni. Pisatelji, ki imajo še kaj za to knjigo namenjenega, naj izvolijo poslati rokopise odboru ali uredniku albuma J. Jurčiču.

— (Slavnosti stavljenja spominka na grob S. Jenku) 28. t. m. v Kranji se udeleži tudi slovensko pisateljsko društvo. — Kot govornik je od odbora delegiran odbornik dr. Zarnik.

— (Sokolov izlet.) Čem dalje tem redkeji so izleti Sokola; da je pa to skoro naravno, kaže odlok mestnega magistrata v Ljubljani 11. septembra 1873, št. 10087, kateri se glasi: „Telovadnemu društvu Sokol v Ljubljani. V porazumljenju z okrajnima glavarstvom, ljubljanskem in kamniškem se društvu izlet 14. t. m., ali pri neugodnem vremenu 21. t. m. čez Vir v Mengeš le pod naslednim pogojem dovoli: 1) Izlet iz Ljubljane in v mesto nazaj ne sme biti spremljan z godbo ali upitjem. 2) Društvo se ne sme v nobenem kraju političnega okraja ljubljanskega ustaviti, tudi pri prehodih vasi godba ne sme igrati. 3) Obstanek v enim ali drugem kraju ne sme se rabiti za politične agitacije ali demonstracije. 4) Je za natančno spolnovanje teh pogojev gospod načelnik društva „Sokol“ osebno odgovoren.“ Da si ta odlok izletu nij posebno ugoden in celo obiskovanje krčme zabranjuje, se je vendar v nedeljo zjutraj ob 1/2 7. uri zbralo dovoljno število deležnikov ter veselo nastopilo potovanje pri najlepšem jesenskem vremenu. Godba je svirala priljubljene popotnice, pevci so s svojim izvrstnim petjem krajšali pot, po vaseh pa so pokali možnarji in je Sokola nazdravljalo občinstvo. Ker se društvo v ljubljanski okolici ustaviti nij smelo, so le nekterniki obiskali lične okinčani vrt pri „Alešu“ na Ježici. Nežna roka gospodične Rezike je, ker nij bila doma, pustila namizi pismen, jako srčen pozdrav in lepo število šopkov, za kar jej gre najtoplejša zahvala. Preko Črnuč, Dobrave, Trzina dospel je Sokol ob 1/2 10. uri na Vir, kjer je bil pri Vodopivcu pripravljen izvrsten zajutrek. Petje, godba, telovadba in zdravice so se primerno vrstile na Viru in v Dobu, kamor je šel Sokol nazdravljat tamošnje bralno društvo. Škoda le, da je kratkost časa silila naprej. Slovesno sprejet je dospel Sokol o 2. uri popoldne v Mengeš ter po skupnem obedu na prijaznem vrtu gospoda Šunkarja, preselil se na lepi in okusno

okinčani vrt gospod Stare-tove pivovarne. Vrt je bil v vseh prostorih napolnen, zabava jako živahna in ples tako navdušen, da se je na grajski višini zažigal umetni ogenj in ob 1/2 9. uri je bil splošni odhod. — Ta izlet je bil vseskozi izredno prijeten in poln zabave, a mogoče nij popisavati ga prav na drobno. Vsacemu, kdor je izlet pospeševal, bodi srčna zahvala, zlasti pa družini Stare-tovi in gospodu Wolfu, kakor tudi predsedniku jako vrlega bralnega društva, gospodu Mih. Stare-tu. — Kot zanimivost naj še dostavimo, da se duhovništvo tega izleta nikjer udeležilo nij. Je-li to slučaj, ali so drugi uzroki?

— (Griža.) V Ljubljani griža hudo razsaja. Bolnih je na njej dosta otrok ter jih že več pomrlo.

— (Deževno) je zdaj že skoro preveč; v vinogradih bo grozdje začelo pokati in gnjiti, če ne dobimo jasne in tople jeseni. Kljub dežju vendar nij hladno in je temperatura po 2° do 3° R. nad povprečno temperaturo meseca septembra.

— (Za kancelista v Ljutomeru) je imenovan g. Franc Galler, kancelist v Muravi na gornjem Štajerskem.

— (Graščina Ptuj) se bode 27. t. m. po javni dražbi prodala. Cenjena je na 131.500 gld.

— (Goveja kuga.) Po vladnih hrvatskih poročilih se je goveja kuga na 1/2 ure približala štajerski meji, ker se je prikazala v Bregovljah zagrebske županije in v Klancu varaždinske županije. Štajerski namestnik je tedaj ukazal, da se napravi kužni mejni okraj, v katerega spadajo občine breškega in kozijanskega okraja.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, nahuho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scarno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem, 3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalescière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigma o.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraničnico v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalescière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepcalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odrasčenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradiu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Loncu Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 16. septembra

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	—
1860 drž. posojilo	101	75
Akcije narodne banke	962	—
Kreditne akcije	232	50
London	112	35
Napol.	8	98
G. k. cekini	—	—
Srebro	107	25

Razpis.

Na dvorazredni ljudski šoli v Mozirji ste izpraznjeni ti-le službi:

1. Služba nadučitelja z letno plačo 500 gld., 50 gld. nagrade in prostim stanovanjem.

2. Služba podučitelja z letno plačo 300 gld. in 100 gld. priklade.

Prosilci naj svoja pravilno obložena, tudi znanje slovenskega jezika dokazujoča prosila izročijo do dne 2. oktobra t. l. krajnemu šolskemu svetu v Mozirji.

Okrajni šolski svet Gornji grad

dne 2. septembra 1873.

Anton Goričar,

namestnik predsednika.

(235—2)

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, **dokaz najstrogejšje solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cvetlicami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrista ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljše delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrista ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentaličnim kažipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelnja v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastonj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrista, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi pokrovom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure **ceneje**.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(176—10)